

Частина I

Прекрасне життя починається
з прекрасних думок.

Омар Хайям

1996 рік

Розділ I

Ірина прийшла до будинку подруги по обіді, знаючи, що її батьків у цей час не буде вдома. Наталія, побачивши Іру у вікно, вибігла їй назустріч.

— Іринко! Яка ти молодець! — кинулась вона обіймати дівчину. — Ходімо до мене!

— Ти сама вдома? — про всяк випадок запитала Ірина.

— Сама! Та пішли вже! У мене є батончики! Хочеш «Снікерс»? Чаю зараз зроблю. Ти вже з роботи?

— Так, сьогодні раніше пішла з ринку, — відповіла дівчина, заходячи до будинку. — Торгувала сьогодні ніяка, нема виторгу ні в мене, ні в мами. Уяви тільки: у сусідів покупців хоч греблю гати, а нам як пороблено. І товар новий завезли, а зиску ніякого. Я плюнула на все, зачинила контейнер й одразу до тебе.

— От і молодець! А мама також пішла з ринку?

— Ти що?! У неї такий господар, що удавиться за копійку!

Після закінчення школи Ірина вивчилася на продавця продовольчих товарів, але на роботу в магазині влаштуватися не змогла, тож пішла реалізатором на ринок, як і її матір. Жінка виховувала доньку сама, тож доводилося вдень стояти за прилавком, а вечорами прибирати у під'їздах багатоповерхівки, де вони проживали. Вона заробляла трохи більше, бо торгувала жіночим одягом, а Ірина — білизною, яка коштувала дешевше, і заробіток продавчинь залежав від виручених коштів, з яких вони отримували свій відсоток.

Наталія — донька підприємців, яка зростала в заможній родині. Родина медиків Дубовиків першими в місті придбала апарат УЗД, відкрила медичний центр, згодом його розширила, і до них потяглися пацієнти з навколишніх містечок та сіл. Здавалося, що Наталія мала б товаришувати із такими ж забезпеченими друзями, але дівчина не могла жити без своєї подруги дитинства Ірини.

Поки Наталія готувала чай, Ірина торохтіла про справи на ринку, які насправді подрузі були не цікаві, але та вдавала, що уважно слухає, щось питала Іру, відповідала на її питання, хоча усі її думки були про Іллю.

— Як там твій Ілько? — нарешті запитала Ірина.

Від почутого Наталія аж засвітилася радістю. Вона сіла навпроти подруги, подала їй шоколадний батончик.

— Пригошайся! — сказала вона.

— А ти? Поділимо навпіл?

— Та ти що?! У мене ще є. Їж на здоров'я! — сказала Наталія. — Питаєш, як мій Ілько? У нас все добре! Іро, я така щаслива! Справді!

— Та бачу, — зітхнула подруга, — світишся, як сонце в безхмарний день.

— А ти ніби й не рада за мене, — зауважила Наталія.

— Та рада. Чого ж не радіти? — невпевнено промовила Іра.

— Чому тобі не подобається Ілько? Тільки чесно!

— Не знаю, — стонула плечима дівчина.
— А як подивлюся на нього, то аж млосно в грудях стає!
Він такий красень! — захоплено та збуджено заговорила Наталя. — Волосся темне, аж чорне! А очі! Як дві вуглики! Один погляд ладен спопелити все всередині! Ніс із горбинкою, але як він личить до його випнутих вилиць! Губи... То взагалі окрема тема. Ось би мені такий насичений колір! Вони соковиті, як перестигла вишня, м'які і в той же час владні. Знаєш, Іринко, він так цілується! Я ладна розчинитися в його цілунках, як цукор в окропі!

— О-о-о! Кому ж, як не мені знати, як ти в ньому розчиняєшся! — засміялася Ірина. — Ні, я не підслуховувала, але й вуха не затикала, коли ви на моєму ліжку таке витворяли!

— Та чи я винна?! — посміхнулася Наталя. — То все він, мій Ілько!

— Але ж пишиш ти!

— І не кажи! — Наталя зашарілася. — І пишу, і стогну, і ледь не умліваю! Він такий класний, Іро!

— Тітка Алла ще не в курсі?

— Ні, — зітхнула Наталя. — Я мамі про Ілька нічого ще не казала.

— Вона не здогадується?

— Про що? Про нас? Ні, гадаю, що ні. Ми вже пів року зустрічаємося, а я все не наважуся розповісти про нього батькам.

— Чому? Здається, що в тебе з мамою теплі, довірливі стосунки, — сказала Ірина. — Думаєш, вона буде проти ваших зустрічей?

— Мої батьки... Вони мене дуже люблять, але завжди налягають на тому, щоб я робила так, як вони вважають за потрібне. Розумієш, Іро, батьки й справді багато чого досягли в житті своїм розумом, працею, наполегливістю, зв'язками, врешті-решт, а мене все ще вважають недосвід-

ченим дівчиськом. Вони вирішили, що я маю продовжити їхню справу. Я пішла в медичний, закінчила вже два курси — так, як вони хотіли. Кілька років тому вони почали натякати на те, що син Михайлівського Володя дуже гарний юнак, стажується за кордоном, а після його повернення батьки мають передати сину частину свого бізнесу. Я зрозуміла, на що вони натякають і чому родина Михайлівських зачастила до нас у гості, але роблю вигляд, що не розумію натяків, — пояснила Наталя.

— Ти хочеш сказати, що вони тебе сватають за того окулярика Володю?

— Не зовсім так, — зітхнула Наталя, — але... Та ну його! Хочеш я тобі подарую свою жовту футболку?

— Ні, не хочу! Тітка Алла все одно мене у ній побачить.

— І що з того? Я скажу, що поставила на футболці пляму, яка не відірпалася, тому й віддала тобі.

— Я не хочу, щоб ти мені щось дарувала.

— Чому?!

— Ти мене пригощаєш чимось смачненьким або даруєш щось перед тим, як будеш ночувати в мене з Іллею. Виходить, що я беру з тебе плату за нічліг? Я так не хочу, Наті!

— Я ж від душі!

— І взагалі, Наталочко, ти розумієш, що мене підставляєш? Я навіть уявити боюся, що буде, якщо твої батьки дізнаються, що я дозволяла вам у нас ночувати, коли моєї матері не було, ще й до цього брехала їм.

— Не переймайся! Якщо дізнаються, я удар візьму на себе. Обіцяю!

— А я буду брехухою!

Наталя сіла поруч, обняла подругу за плечі.

— Моя хороша! На кого ж мені покластися, як не на тебе? — промовила вона, погладжуючи її худеньке плече. — Скажеш мені, коли твоя мама поїде на дачу з ночівлею?

— Ти мене знову підставляєш! І що мені робити, коли я тебе люблю?!

Наталія запросила Ірину до своєї кімнати, відчинила шафу з одягом, дістала джинси.

— Дивись, що мені батьки прикупили! — похвалилася вона. — Справжні «мальвіни»! Я їх поношу з місяць, а потім скажу, що пляму поставила, попрошу маму нові купити, а тобі ці подарую. Справжня «фірма»!

Ірина сказала, що не потрібно, але в душі порадила обновці, яка у неї з'явиться незабаром.

Розділ 2

Наталія зустрічалась з Іллею кілька разів на тиждень. Іноді їм удавалося усамітнитися на цілу ніч, але це траплялося не дуже часто. Ілля жив з матір'ю та молодшим братом, дачі в них не було, тож майже завжди хтось із рідних був вдома. Одного разу мати забрала молодшого сина і поїхала на два дні до своєї знайомої в село, щоб допомогти садити картоплю. Ще двічі, коли мати була на роботі, а брат лишався вдома, Ілля платив хлопцеві, щоб той ішов гуляти в дворі. Вдома у Наталії завжди хтось був — якщо не батьки, то домогосподарка, яка весь час то готувала їжу, то носилася по кімнатах із ганчіркою, приходив ще іноді садівник. Тож дівчині усамітнитися зі своїм хлопцем у будинку не вдавалося. Залишалася лише Іра, у якої мати часто їздила в село, де лишився будиночок від покійних батьків. Там мати подруги саджала город, і Наталія користувалася цією можливістю, умовляючи Ірину сказати матері, що вона в неї заночує. Звичайно, Іра була нерівня Наталії, але її батьки давно вже змирилися, що дівчата нероздільвода. На день народження Іри Алла Володимирівна особисто купувала

подрузі доньки щось із фірмового одягу та недорогих прикрас. Для дівчини із бідної родини це було справжнім святом. Дещо з одягу їй дарувала і Наталія, пояснюючи, що то вже «вийшло з моди» або «вже набридло». Іра не гребувала і такими подарунками, бо молодість прагнула мати гарний вигляд і мати бодай трохи «фірми».

Після останньої ночі кохання, яку Наталія провела з Іллею в кімнаті подруги, дівчина геть втратила спокій. Вона просила хлопця бути обережним, але вони обидвоє так розпалилися, що в пориві пристрасті Ілля, якого Наталія міцно обхопила ногами, на мить втратив пильність і не зміг вчасно перервати статевий акт.

— Що ми нарobili? — стривожилася Наталія.

— Бігом до ванної! — наказав їй Ілля.

Дівчина довго лила на себе воду, намагаючись змити із себе сліди таємного кохання, але відтоді в душу закралася тривога. Вона ходила розгублена настільки, що це помітила навіть мати.

— Доню, чи ти не захворіла? — запитала Алла Володимирівна, приклавши губи до її чола. — Здається, не температура ти.

— Усе добре, мамо, — посміхнулася дівчина. — У мене все гаразд.

— Точно?

Жінка тримала доньку долонями за обличчя і дивилася прямо в очі. Наталія не вважала себе брехухою, хоча іноді доводилося хитрувати. Їй вдалося витримати на собі погляд матері, і жінка заспокоїлася. За два тижні Наталія була в розпачі: у неї була затримка, а це означало, що вона завагітніла.

— Почекаю ще кілька днів, — втішала вона себе, хоча раніше такого з нею не траплялося. — Усе може бути, і затримка також.

Минуло ще кілька днів, аж раптом, коли Наталія хотіла з'їсти тушкованої капусти з м'ясом качки, її змудило. Вона ледь встигла добігти до туалету, щоб не виблювати в кімнаті.

Дівчина довго вмивалася холодною водою і раділа хоча б з того, що батьків не було вдома.

«Може, то качка несвіжа була?» — втішала вона себе.

Кілька днів поспіль Наталія заспокоювала себе, що природа помилилася і вона не вагітна. Своїми сумнівами вона поділилася з Іриною.

— Я так і знала! — сплеснула руками подруга. — Догралися? І що тепер робитимеш?

— Я ще не впевнена, що залетіла.

— Можна почекаати трохи, але надії мало, — зітхнула Іра. — Ти вже Іллі сказала?

— Ні, — похитала головою Наталія.

— Він має знати! Вам потрібно побратися!

— Ти так думаєш? Але... Я ще не готова до сімейного життя! Яка з мене дружина?! А навчання?! Господи! Мене мама вб'є!

— Любиш кататися — люби й саночки возити... Та що тепер казати?! Пізно вже.

Наталія ладна була розревітися. Вона була розгублена, невпевнена в собі. Такою Іра її ніколи не бачила. Ірині крутилося на язичі сказати, що ось тепер зрештою правда відкриється і Алла Володимирівна буде не в захваті від її брехні, але дівчина поглянула на похнюплену подругу і стрималася. Вона сіла поруч, взяла її за руку.

— Ілля не відмовиться від тебе, коли про все дізнається? — спитала тихо.

— Ні! Ти що?!

— Ти впевнена?

— Стівідсотково!

— Тоді все не так вже й погано, як здається на перший погляд. Ти поговориш з ним, потім — з батьками, одружитесь, і народиш дитинку в законному шлюбі, — почала заспокоювати Ірина.

Від її слів на душі в Наталії трохи відлягло.

— І справді, — промовила вона, вислухавши подругу, — нічого страшного немає. Ну не планувала я народжувати, поки не закінчу навчання, але так сталося! Мої плани змінили деякі корективи, зсунувши намічений графік, але це не смертельно. Так?

— Звичайно! Головне, щоб твій Ілько не злякався. Ти поговори з ним, не відкладай розмову, — порадила Іра.

— Яюсь поговорю, — зітхнула Наталія.

Зустрівшись незабаром з Іллею, Наталія так і не наважилася з ним поговорити.

«Наступного разу», — вирішила вона.

За кілька днів закохані знову зустрілися, прогуляли-ся вечором вулицями міста, але Наталія знову нічого не сказала Іллі.

— Ти чимось стурбована? — запитав він, помітивши, що дівчина геть розгублена та невесела.

— Ні! Ти що?! Тобі здалося, — поспішила вона його заспокоїти й одразу себе вилаяла за нерішучість. — Ілле, приходь до мене завтра по обіді.

— Куди до тебе? Додому?! — здивувався він.

— Так! Подивимось по відаку новенький бойовик, — запропонувала дівчина.

Ілля жодного разу не переступав поріг будинку Дубовиків, і пропозиція Наталії його здивувала.

— До тебе? — вкотре перепитав він.

— Так! Тобі ж подобаються бойовики?

— Із Джекі Чаном?

— Ага!

- Подобаються... А як твої...
— Їх не буде вдома.
— То, може, щось з еротики подивимось? — Ілля посміхнувся і підмигнув.
— Обійдешся!

Ілля переступив поріг великого двоповерхового будинку Дубовиків і завмер. Порівняно з тісною двокімнатною квартирою в хрущовці, де він проживав з мамою, простора вітальня з каміном, високою стелею й широкими вікнами здалася йому занадто великою. Юнак стояв, тупцював на місці, розгублений, немов потрапив у райське містечко, де все вишукане, дороге, чисте до блиску, так що навіть страшно ступити вперед.

— Ну чого ти завмер як укопаний? — посміхнулась дівчина і потягнула Іллю за руку до своєї кімнати на другому поверсі.

Ілля сидів на шкіряному дивані поруч з Наталією, втупивши погляд у телевизор. Він не розумів того, що відбувалося на екрані, і думав лише про те, що живе в справжньому болоті в той час, коли інші розкошують.

«Чи знайдеться мені тут місце, коли поберемося з Натою? — думав він. — Як чоловік я мав би забрати дружину до себе. Куди? У квартиру, де ми будемо щоранку штовхатися сідницями, намагаючись розминутися у вузьких проходах між меблями?»

Ілля з острахом подумав, що має купити золоті обручки на весілля, але де взяти кошти, не знав.

«А ще собі костюм на весілля, сорочку, нареченій весільну сукню, — крутилося в голові. — Де на все брати кошти?»

З дівчиною вони познайомилися в ремонтній автомаєстерні, де Ілля працював автослюсарем. Батько Наталії Павло Ігнатович здав свою автівку в ремонт і попросив доньку дізнатися, чи можна вже забирати його «мерседес».

То було кохання з першого погляду. Побачивши дівча з великими виразними очима, струнку, гарно вбрану, ошатну, Ілля не міг відвести від неї погляду. Наталії Ілля також запав у душу, і вона не спала цілу ніч, згадуючи замурзаного красеня зі статурою атлета. Наступного дня вона пішла до майстерні сама, щоб мати змогу хоча б трішки поспілкуватися з Іллею. Він якраз мив руки після роботи і був уже переодягнений у чистий одяг. Наталія першою заговорила до нього, почекала, поки хлопець витре руки, і з майстерні вони пішли вже разом. Додому Ілля не пішов, а запросив Наталію до кафе, і та миттю погодилась. Того вечора вони довго гуляли вулицями міста, домовилися, що зустрінуться найближчими вихідними і підуть до кінотеатру дивитися «Красуню» з Джулією Робертс. Цей фільм Наталія вже дивилася не один раз, але охоче погодилася на пропозицію хлопця. Так почалися їхні взаємини.

Зараз Наталія обережно позирала на небагатого коханого. Чорні шкарпетки, заштопані на пальцях; сорочка, що, напевно, дісталася в спадок від покійного батька, — довгі рукави матір підрізала й підшила, трансформувавши сорочку в літню; джинси в Іллі були найдешевші, куплені на місцевому ринку, — Наталія в таких речах добре розумілася; годинник механічний «Салют», навіть ремінець дешевенький. Наталія могла б якось випросити в батьків гроші, щоб купити коханому електронний наручний годинник «Montana», але не хотіла образити хлопця.

«Годинник ситуацію не врятує, — подумала Наталія, — потрібно міняти весь гардероб, починаючи від джинсового одягу й закінчуючи модними кросівками фірми «Adidas». Усе це буде, але не зараз».

Щойно фільм завершився, Ілля полегшено зітхнув і почав швидко прощатися. Наталія бачила, що у великому будинку із сучасними меблями хлопцеві було неручно.